

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj 01 0 K 012130 23 Kžž
Sarajevo, 15.05.2024. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Trećestepeno vijeće Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, sastavljeno od sudija mr Dugonjić Božidarke kao predsjednice vijeća, Begić Jasmine i Muratović Hurije kao članova vijeća, uz sudjelovanje Šeta Mevlide kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog I.S., zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. preuzetog Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, odlučujući o žalbi branitelja optuženog I.S., izjavljenoj protiv presude Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 01 0 K 012130 22 Kžk od 07.09.2023. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 15.05.2024. godine, u prisutnosti federalne tužiteljice Hasanbegović Lejle, optuženog I.S. i njegovog branitelja, advokata Veladžić Hasana, donio je

P R E S U D U

Žalba branitelja optuženog I.S. odbija se kao neosnovana i presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 01 0 K 012130 22 Kžk od 07.09.2023. godine se potvrđuje.

O b r a z l o ž e n j e

Optužnicom Kantonalnog tužiteljstva Unsko-sanskog kantona u Bihaću broj T01 0 KTRZ 0027785 17 od 21.12.2018. godine, koja je potvrđena dana 28.12.2018. godine, optuženim I.S. i Đ.I. stavljeno je na teret krivično djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. preuzetog Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (u daljem tekstu: preuzeti KZ SFRJ).

Rješenjem Kantonalnog suda u Bihaću broj 01 0 K 012130 18 Kps 2 od 16.08 2019. godine razdvojen je krivični postupak protiv optuženog I.S. od krivičnog postupka protiv optuženog Đ.I., tako što je odlučeno da će se u odnosu na optuženog I.S. otvoriti glavni pretres, u odnosu na optuženog Đ.I. postupak posebno dovršiti.

Presudom Kantonalnog suda u Bihaću broj 01 0 K 012130 19 K od 08.07.2020. godine, optuženi I.S. je na osnovu člana 299. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ZKP FBiH), oslobođen od optužbe da je, radnjama koje su bliže

opisane u njenoj izreci, učinio krivično djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. preuzetog KZ SFRJ.

Rješenjem Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vrhovni sud FBiH) broj 01 0 K 012130 20 Kž od 04.11.2021. godine, uvažena je žalba kantonalnog tužitelja, ukinuta naprijed navedena presuda i predmet vraćen prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

U ponovljenom suđenju, Kantonalni sud u Bihaću donio je presudu broj 01 0 K012130 21 K 2 od 17.02.2022. godine, kojom je optuženi I.S., na osnovu člana 299. tačka c) ZKP FBiH, oslobođen od optužbe da je, radnjama koje su opisane u njenoj izreci, učinio krivično djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. preuzetog KZ SFRJ.

Odlučujući o žalbi kantonalnog tužitelja iz Bihaća protiv navedene presude, Vrhovni sud FBiH je donio rješenje broj 01 0 K 012130 22 Kž 2 od 10.11.2022. godine, kojim je uvažena žalba kantonalnog tužitelja iz Bihaća, ukinuta presuda Kantonalnog suda u Bihaću broj 01 0 K012130 21 K 2 od 17.02.2022. godine i određeno održavanje pretresa pred Vrhovnim sudom FBiH.

Nakon okončanja pretresa pred Vrhovnim sudom FBiH, kao drugostepenim sudom, donesena je presuda broj 01 0 K 012130 22 Kžk od 07.09.2023. godine kojom je optuženi I.S., za radnje opisane u tački I izreke oglašen krivim za krivično djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. preuzetog KZ SFRJ, i za to krivično djelo, primjenom navedene zakonske odredbe, kao i odredbi članova 41. stav 1., 42. tačka 2) i 43. stav 1. tačka 1) istog zakona, osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 4 (četiri) godine. Optuženi je u tom dijelu presude, na osnovu člana 202. stav 4. ZKP FBiH oslobođen dužnosti naknade troškova krivičnog postupka, te je odlučeno da troškovi koji se odnose na prvostepeni postupak i postupak odlučivanja o žalbi protiv prvostepene presude, padaju na teret budžetskih sredstava prvostepenog suda, dok troškovi krivičnog postupka koji se odnose na pretres pred Vrhovnim sudom FBiH, padaju na teret budžetskih sredstava tog suda, s tim da troškovi branitelja padaju na teret budžetskih sredstava Kantonalnog suda u Bihaću, koji je donio rješenje o postavljenju branitelja po službenoj dužnosti.

S druge strane, optuženi I.S. je na osnovu člana 299. tačka c) ZKP FBiH oslobođen od optužbe da je radnjama opisanim u tački II izreke te presude učinio krivično djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. preuzetog KZ SFRJ, pa je na osnovu člana 203. stav 1. ZKP FBiH odlučeno da troškovi krivičnog postupka u odnosu na taj dio presude padaju na teret budžetskih sredstava.

Protiv drugostepene presude Vrhovnog suda FBiH u njenom osuđujućem dijelu, žalbu je izjavio branitelj optuženog, advokat Veladžić Hasan iz Bihaća (u daljem tekstu: branitelj), zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog odluke o kazni, s prijedlogom da se žalba uvaži, pobijana presuda u tom dijelu ukine i predmet vrati na ponovno suđenje ili da se pobijana presuda preinači i optuženi oslobodi od optužbe za radnje za koje je tom presudom oglašen krivim.

U podnesku broj T01 0 KTRZZKŽ 0027785 23 od 28.12.2023. godine, zamjenik glavnog federalnog tužitelja je podnio odgovor na žalbu branitelja optuženog, u kojem je predložio da se njegova žalba odbije kao neosnovana.

Na sjednici vijeća ovog suda održanoj u smislu člana 319. ZKP FBiH, branitelj optuženog je izložio žalbu podnesenu u ime optuženog, ostajući kod svih osnova, navoda i prijedloga iz te žalbe, a optuženi je u cijelosti prihvatio navode svog branitelja, kako one iznesene u žalbi, tako i one iznesene na sjednici vijeća. Federalna tužiteljica je ostala kod navoda i prijedloga iz odgovora na žalbu branitelja optuženog, koji je ukratko i obrazložila.

Trećestepeno vijeće ovog suda je na osnovu člana 321. ZKP FBiH ispitalo pobijanu drugostepenu presudu u granicama žalbenih navoda branitelja optuženog, kao i po službenoj dužnosti da li je na štetu optuženog povrijeđen krivični zakon, nakon čega je odlučilo kao u izreci ove presude, iz sljedećih razloga:

Bez osnova je žalbeni prigovor branitelja optuženog da je odbijanjem prijedloga odbrane za provođenje vještačenja po vještaku vojne struke, drugostepeni sud povrijedio pravo na odbranu optuženog. Ovo stoga, jer iz obrazloženja pobijane presude (strana 8. pasus 1.) proizilazi da je sud dao jasne i konkretne razloge zbog čega je, kao nepotreban, odbio ovaj dokazni prijedlog odbrane, a te razloge kao pravilne prihvata i ovo vijeće. S obzirom na navedeno, odnosno da je sud u pobijanoj presudi dao sasvim prihvatljive razloge zbog čega nije prihvatio navedeni dokazni prijedlog odbrane, a imajući u vidu i odredbu člana 254. stav 2. ZKP FBiH (dužnost predsjednika vijeća je da se stara za svestrano pretresanje predmeta i otklanjanje svega što odugovlači postupak, a ne doprinosi razjašnjenju stvari) kao i odredbu člana 278. stav 2. ZKP FBiH (ako predsjednik vijeća zaključi da okolnosti koje stranka i branitelj želi da dokaže nemaju značaja za predmet ili da je ponuđeni dokaz nepotreban odbit će prijedlog za izvođenje dokaza), kao i druge odredbe procesnog zakona koje nalažu sudu provođenje samo onih dokaza relevantnih za pravilno presuđenje u predmetnoj krivičnopravnoj stvari, onda se žalbeni prigovori branitelja optuženog da je odbijanjem prijedloga za izvođenje ovog dokaza odbrane, drugostepeni sud učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH, od strane ovog trećestepenog vijeća ocjenjuju neosnovanim.

Nadalje, branitelj u žalbi prigovara da se pobijana presuda zasniva na nezakonitom dokazu i to CD-u sa video zapisom pod nazivom „Zločin na punktu UNPROFOR-a“, da je takav prigovor odbrana isticala i tokom postupka, te da je sud u pobijanoj presudi naveo razloge odbijanja tog prigovora smatrajući da se radi o autentičnom dokazu, ali da odbrana nije isticala prigovor autentičnosti, nego prigovor zakonitosti pribavljanja i izvođenja tog dokaza, o kojem se drugostepeni sud, kako tvrdi branitelj, nije očitovao. Iako ukazuje da je na taj način učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka i) ZKP FBiH, iz ovih žalbenih navoda slijedi da se njima ukazuje da presuda ne sadrži razloge u pogledu odluke suda o odbijanju navedenog prigovora branitelja, tj. na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Nasuprot tome, u pobijanoj presudi (strane 8. i 9.) su dati razlozi zbog kojih sud nalazi da predmetni CD snimak pod oznakom „Zločin na punktu UNPROFOR-a u Kotoranima dana 04.07.1995. godine“ dostavljen tužiteljstvu od strane Republičkog centra za istraživanje rata, ratnih zločina i traženje nestalih lica RS, nije nezakonit dokaz, s obzirom na način njegovog pribavljanja, dok se u nastavku posebno očitovao zašto smatra neosnovanim i prigovor odbrane da predmetni video snimak nije autentičan. Kako je sud, suprotno stavu iz žalbe, dao razloge zbog kojih je ocijenio neosnovanim prigovor odbrane kojim osporava zakonitost pribavljanja

predmetnog CD snimka, pobijanom presudom nije učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Nadalje, kako branitelj žalbom ne osporava razloge suda na kojima je utemeljen zaključak da ovaj dokaz nije nezakonito pribavljen, već samo tvrdi da se presuda zasniva na nezakonito pribavljenom dokazu, onda ovaj sud, takav prigovor, usljed paušalnosti, nije mogao ni ispitati.

Također je neprihvatljiv i žalbeni prigovor branitelja da je predmetni video snimak nezakonito izveden na glavnom pretresu, jer je pregledavanje video snimka pred prvostepenim sudom vršeno bez prisustva vještaka ili drugih osoba koje bi govorile koje osobe se nalaze na snimku, tako da prema stavu iz žalbe, pregledavanjem video snimka sud nije mogao utvrditi ko je ratni zarobljenik, ko je optuženi, ko Đ.I., a ko P.N., M.S., E.A., V.N. i B.H., te njihove pojedinačne radnje.

Najprije valja istaći da branitelj ne ukazuje ni na jednu zakonsku odredbu kojom je propisan takav način izvođenja ovog dokaza, odnosno da postoji obaveza suda da pregled video snimka na glavnom pretresu vrši uz prisustvo vještaka, pa se paušalnim ocjenjuje žalbeni prigovor da je video snimak nezakonito izveden na glavnom pretresu, koji se usljed toga, nije mogao ni ispitati.

Osim toga, predmetni video snimak je samo jedan od dokaza na kojima je sud zasnovao pobijanu presudu, a taj dokaz je u smislu člana 296. stav 2. ZKP FBiH cijenjen kako pojedinačno, tako i u vezi sa ostalim dokazima što proizilazi iz obrazloženja pobijane presude, pa je, nasuprot stavu iz žalbe, sud imao dovoljno osnova da zaključi ko je optuženi I.S., ko je ratni zarobljenik, ko Đ.I. koji nakon izdate naredbe puca u ratnog zarobljenika, a ko su ostale osobe na snimku, jer su se o tome pred sudom izjašnjavale i navedene osobe kao svjedoci, pa se suprotni žalbeni prigovori, kao neosnovani, nisu mogli ni uvažiti.

Ne mogu se prihvatiti žalbeni prigovori branitelja da je u pobijanoj presudi učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka i) ZKP FBiH, jer se ona zasniva na nezakonitim dokazima i to iskazima svjedoka B.H. i M.S., koji su prije davanja iskaza pregledali predmetni video snimak, tako da se njihovi iskazi ne zasnivaju na neposrednom opažanju, nego na onome što su vidjeli na nezakonitom video snimku. Međutim, prethodno su dati razlozi zašto ovaj sud ocjenjuje neosnovanim žalbeni prigovor branitelja da je predmetni video snimak nezakonit dokaz, a pored toga, sud je naveo razloge zašto smatra da su iskazi svjedoka B.H. i M.S. rezultat njihovog neposrednog opažanja sa lica mjesta, odnosno razloge zbog kojih identične prigovore branitelja smatra neosnovanim (strana 22. pasus drugi), a kako se ti razlozi žalbom ne osporavaju, onda se paušalnim ocjenjuju navedeni žalbeni prigovori branitelja. U tom smislu, ni ukazivanje u žalbi da je svjedok M.S. prethodno bio osumnjičen za učinjenje predmetnog krivičnog djela i saslušan u istrazi u svojstvu osumnjičenog, da je istraga u odnosu na njega obustavljena, a potom da je saslušan u svojstvu svjedoka, da je taj iskaz dao nakon što je pregledao snimak, ne dovodi u pitanje zakonitost njegovog iskaza, a time ni zakonitost pobijane presude, jer je ovaj svjedok neposredno ispitan na glavnom pretresu pred prvostepenim sudom i presuda je zasnovana na tom iskazu navedenog svjedoka, a ne na njegovom iskazu datom u istrazi.

Nadalje, nasuprot stavu iz žalbe branitelja, izreka pobijane presude nije nerazumljiva, niti protivrječna sama sebi, time što je u činjeničnom opisu krivičnog djela iz izreke pobijane presude

navedeno da je optuženi imao svojstvo komandira interventno diverzantskog voda Gazije..... a da su „Đ.I., P.N., M.S. i V.K. u svojstvu pripadnika interventnog diverzantskog voda Gazije, te B.H. u svojstvu pripadnika jedinice Tajfuni i V.N. u svojstvu pripadnika jedinice Hamze, a sve u pratnji kamermana V.M. pripadnika iste brigade, zauzeli položaj, zatim da je optuženi I.S. izdao naredbu svojim suborcima „na poziciju hajmo ubij, ubij i tog, hajmo“ nakon čega je Đ.I. u NN vojnika VRS.....ispalio nekoliko metaka....“. Naime, okolnost što se izreci navodi da je optuženi izdao navedenu naredbu svojim „suborcima“, iako je među prisutnim osobama bilo i vojnika koji su pripadali drugim jedinicama kojima optuženi nije bio komandir, ne čini izreku pobijane presude nerazumljivom, niti protivrječnoj samoj sebi, obzirom da je jasno navedeno da su među prisutnim osobama bila i četiri pripadnika interventno diverzantskog voda Gazije, kojeg voda je, prema navodima iz izreke, optuženi I.S. bio komandir, te je jasno navedeno da je i Đ.I. bio pripadnik tog voda i da je nakon izdate naredbe, pucao u NN zarobljenog vojnika VRS. Stoga se žalbeni prigovori branitelja izjavljeni u tom pravcu od strane ovog suda ocjenjuju neosnovanim, pa nije učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH kako u žalbi smatra branitelj.

Bez osnova je žalbeni prigovor branitelja da je drugostepeni sud nepravilno primijenio odredbu člana 300. stav 1. tačka b) ZKP FBiH i da je to bilo od uticaja na zakonito i pravilno donošenje presude, jer u izreci pobijane presude nije naveo zakonski naziv krivičnog djela. Međutim, kako je u presudi jasno navedeno da se optuženi oglašava krivim za krivično djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. preuzetog KZ SFRJ i na osnovu navedene zakonske odredbe, kao i članova 41. stav 1., 42. tačka 2) i 43. stav 1. tačka 1) istog zakona osuđuje, onda nije nepravilno primijenjena odredba člana 300. stav 1. tačka b) ZKP FBiH, kojom je propisano da presuda kojom se optuženi oglašava krivim sadrži zakonski naziv krivičnog djela i koje su odredbe Krivičnog zakona primijenjene.

Zakonitost pobijane presude nije dovedena u pitanje žalbenim prigovorom branitelja da je razdvajanjem postupka od strane prvostepenog suda prema optuženom I.S. od postupka prema optuženom Đ.I., bez izjašnjenja stranaka i branitelja u smislu člana 33. stav 2. ZKP FBiH, postupljeno suprotno navedenoj zakonskoj odredbi, pa da je to rezultiralo donošenjem nezakonite i nepravilne presude i da je time učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 2. ZKP FBiH, jer bi se, prema stavu iz žalbe, samo u jedinstvenom postupku moglo utvrditi da li je optuženi Đ.I. optuženog I.S. doživljavao kao svog nadređenog, odnosno da li je izvršavao nečije naređenje ili je pucao u ratnog zarobljenika sam od sebe, a što se nije moglo utvrditi u razdvojenom postupku. Naime, iako iz stanja spisa proizilazi da je sudija za prethodno saslušanje prvostepenog suda, nakon što je provedenim psihijatrijskim vještačenjem utvrđeno da optuženi Đ.I. nije procesno sposoban da učestvuje u sudskom postupku, donio rješenje o razdvajanju postupka u odnosu na optuženog I.S. od postupka prema optuženom Đ.I., bez saslušanja optuženog I.S. i njegovog branitelja kako to propisuje odredba člana 33. stav 2. ZKP FBiH, ipak je neprihvatljiva žalbena tvrdnja da je, iz razloga na koje branitelj u žalbi ukazuje, taj propust imao uticaja na zakonito i pravilno donošenje pobijane presude i da je na taj način u pobijanoj presudi učinjena navedena relativno bitna povreda odredaba krivičnog postupka.

Naime, navedeni propust, odnosno okolnost da optuženi i njegov branitelj u smislu člana 33. stav 2. ZKP FBiH nisu saslušani prije donošenja rješenja o razdvajanju postupka, nema značaj kakav mu branitelj u žalbi nastoji dati. Ovo stoga, jer i bez tog propusta, odnosno i pod uvjetom da su optuženi i njegov branitelj saslušani prije donošenja tog rješenja, nužno ne znači da bi sud, i

pored njihovog eventualnog protivljenja, odlučio provesti jedinstveni postupak, imajući u vidu diskreciono pravo suda da odluči o razdvajanju postupka, kada su za to ispunjeni uvjeti iz člana 33. stav 1. ZKP FBiH. Pri tome se ima u vidu, da se žalba uopće ne bavi razlozima donošenja tog rješenja, odnosno ne osporava da je optuženi Đ.I. u vrijeme donošenja rješenja obolio i da je kod njega utvrđena procesna nesposobnost, što je bilo jednim razlogom donošenja rješenja o razdvajanju postupka. Stoga, žalbeni navodi branitelja da je kršenje odredbe člana 33. stav 2. ZKP FBiH uticalo na zakonito i pravilno donošenje presude iz razloga koje u žalbi navodi nisu prihvatljivi, pa nije učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka na koju se u žalbi ukazuje.

S tim u vezi, žalbene prigovore branitelja da je sud samo u jedinstvenom postupku mogao utvrditi da li je optuženi Đ.I. optuženog I.S. doživljavao kao svog nadređenog, odnosno da li je izvršavao nečije naređenje ili je pucao u ratnog zarobljenika sam od sebe, i da to nije moglo biti utvrđeno u razdvojenom postupku, ovaj sud će ispitati s aspekta žalbenog osnova pogrešno, odnosno nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Naime, iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da je drugostepeni sud, pozivajući se na konkretne dokaze, naveo razloge iz kojih proizilazi da je optuženi u inkriminisano vrijeme imao svojstvo komandira interventno diverzantskog voda Gazije, zatim razloge na osnovu kojih je utvrdio da je optuženi I.S. izdao naredbu svojim suborcima „na poziciju hajmo ubij, ubij i tog, hajmo“, te konačno i razloge za zaključak da je nakon izdate naredbe od strane optuženog I.S., optuženi Đ.I. u NN vojnika VRS ispalio nekoliko metaka i tako ga usmrtio, pa imajući u vidu date razloge, ovo trećestepeno vijeće nalazi da za takva utvrđenja sudu nije bilo potrebno izjašnjenje optuženog Đ.I. da li je pucao izvršavajući nečiju naredbu i da li je optuženog I.S. shvatao kao svog nadređenog ili je samoinicijativno pucao u ratnog zarobljenika, jer je ove odlučne činjenice sud pouzdano utvrdio iz drugih konkretnih dokaza na koje se pozvao u pobijanoj presudi. Osim toga, branitelj u žalbi zanemaruje da optuženi na glavnom pretresu nije dužan iznositi odbranu niti odgovarati na postavljena pitanja, odnosno da ima prava kojima je zaštićen od samooptuživanja, pa se ne mogu prihvatiti hipotetičke tvrdnje da bi se u jedinstvenom postupku utvrdilo da li je optuženi Đ.I. doživljavao optuženog I.S. kao svog nadređenog, odnosno da li je izvršavao nečije naređenje ili je pucao u ratnog zarobljenika sam od sebe.

Osporavajući dalje drugostepenu presudu zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, branitelj optuženog u žalbi prigovara da je sud pogrešno ocijenio izvedene dokaze i time pogrešno izveo zaključke o odlučnim činjenicama. S tim u vezi, smatra nespornim da je njegov branjenik bio komandir Interventno diverzantskog voda „Gazije“ i da su pripadnici tog voda bili P.N., M.S. i Đ.I., što su i potvrdili navedeni svjedoci pred sudom, ali da iskazima ispitanih svjedoka nije utvrđeno da je u toj konkretnoj vojnoj operaciji samostalno nastupao IDV „Gazije“ i da je njime komandovao optuženi I.S. Pri tome, branitelj ukazuje da je u predmetnoj vojnoj operaciji učestvovala jedinica TGOSS, koja je formirana 26.03.1995. godine spajanjem IDV „Gazije“ i „Tajfun“, kojom je komandovao D.S., a ne optuženi I.S., jer u inkriminisano vrijeme (03.07.1995. godine), IDV „Gazije“ nije postojao. U tom smislu, branitelj vrši analizu iskaza ispitanih svjedoka P.N., B.H., V.N., V.M., E.A. i M.S., selektivno ukazujući na određene navode iz iskaza svjedoka P.N. i E.A., a iz kojih, prema stavu iz žalbe, proizilazi da je optuženi I.S. u inkriminisanom događaju bio obični vojnik i da nije imao svojstvo komandira, nego da je predmetnom vojnom operacijom komandovao D.S., čiji je optuženi bio zamjenik, pri čemu

ukazuje da se iz iskaza ostalih navedenih svjedoka nije moglo utvrditi da je optuženi u predmetnoj vojnoj operaciji bio komandir, kao što je pogrešno utvrđeno u pobijanoj presudi.

Ovi žalbeni navodi ne dovode u pitanje pravilnost pobijane presude.

Iz obrazloženja pobijane presude (strane 24. pasus prvi i 27. pasus drugi), slijedi da je sud naveo sasvim jasne i određene razloge zbog kojih nalazi da je da je optuženi tokom izvršenja krivičnog djela postupao kao komandir IDV „Gazije“, pozivajući se na dokaze iz kojih takav zaključak proizilazi (relevantne dijelove iskaza svjedoka B.H., Z.N., M.S., P.N., V.N., te materijalne dokaze), a posebno cijeneći ponašanje optuženog vidljivo na snimku sa CD-a, iz kojeg proizilazi da on postupa sa autoritetom komandira (uskače u zemunicu, kaže ovako se to rješava, zatim izdaje naređenje „na poziciju...“), što je ocijenjeno kao radnje komandira. I ovo vijeće nalazi da dati razlozi drugostepenog suda, a koji ni žalbom branitelja nisu dovedeni u pitanje, opravdavaju taj zaključak, jer nalazi da branitelj subjektivnom ocjenom provedenih dokaza, neosnovano osporava utvrđenje drugostepenog suda da je optuženi u inkriminisanom događaju kao komandir IDV „Gazije“ izdao naređenje svojim suborcima da ubiju ratnog zarobljenika.

Nadalje, neosnovano se žalbom branitelja optuženog nastoji dovesti u pitanje pravilnost prednjeg zaključka iz pobijane presude o tome da je optuženi u inkriminisanom događaju bio komandir IDV „Gazije“, pozivanjem na iskaze svjedoka odbrane O.A., V.Š., I.R., D.S. i B.S., te na iskaz optuženog I.S., jer cijeneći sadržaj iskaza tih svjedoka, odnosno optuženog, i ovo trećestepeno vijeće nalazi da razlozi navedeni u pobijanoj presudi (strana 22. obrazloženja) opravdavaju ocjenu suda o neprihvatljivosti iskaza navedenih svjedoka u pogledu tvrdnji da je optuženi u inkriminisanom događaju bio obični vojnik. Iz tog razloga, suprotni žalbeni navodi branitelja nisu mogli biti uvaženi. Osim toga, ni za drugostepeni sud nije bilo sporno da su u izvođenju predmetne vojne operacije, osim pripadnika IDV „Gazije“, učestvovali i pripadnici drugih vojnih jedinica (B.H. u svojstvu pripadnika jedinice Tajfuni i V.N. u svojstvu pripadnika jedinice Hamze), pa ta okolnost nema odlučan značaj kod okolnosti da optuženi kao komandir interventnog diverzantskog voda „Gazije“ izdaje predmetnu naredbu svojim saborcima, pri čemu su Đ.I., P.N., M.S. i V.K. bili pripadnici IDV „Gazije“. Dakle, polazeći od takvog svojstva optuženog i ostalih učesnika te vojne operacije, jasno slijedi da je optuženi bio nadređen navedenim osobama, pa njegovo izdavanje naredbe, nije se nužno moralo odnositi i na B.H. i V.N., kao što branitelj problematizira u žalbi, jer su na mjestu događaja bili navedeni pripadnici IDV „Gazije“, čiji je optuženi bio komandir.

Ni žalbeni navodi branitelja kojima prigovara da sud nije mogao iz predmetnog snimka utvrditi da je njegov branjenik izdao predmetnu naredbu, nisu prihvatljivi, jer se neosnovano tvrdi da sud nije mogao znati ko je ko na snimku. Naime, kako je već ranije rečeno, taj dokaz je cijenjen u vezi sa ostalim provedenim dokazima (iskazima svjedoka, očevidaca događaja, posebno svjedoka M.S.) pa je bilo moguće iz snimka sasvim jasno utvrditi ulogu i ponašanje optuženog i ostalih učesnika- pripadnika vojnih jedinica u predmetnom događaju.

Iz svih navedenih razloga, trećestepeno vijeće ovog suda nalazi da pravilnost činjeničnog stanja utvrđenog pobijanom presudom u njenom osuđujućem dijelu, žalbom branitelja nije dovedena u pitanje.

Branitelj žalbom osporava pobijanu presudu i zbog povrede krivičnog zakona, žalbenim navodima da u izreci presude nije opisan psihički odnos optuženog prema učinjenom krivičnom djelu, da je samo opisan direktni umišljaj za Đ.I., jer se navodi da je ispalio nekoliko metaka u NN vojnika VRS u namjeri da ga liši života, ali da u činjeničnom opisu nedostaju činjenice i okolnosti iz kojih proizilazi da je Đ.I. prihvatio naredbu optuženog koja je glasila „na poziciju, hajmo ubij, ubij i tog, hajmo“, te da je postupao po toj naredbi tako što je ispalio nekoliko metaka u vojnika VRS, tako da, prema stavu iz žalbe, nedostaje uzročna veza između radnje optuženog i postupanja Đ.I.

Navedeni žalbeni prigovori nisu osnovani.

Nasuprot stavu iz žalbe, iz činjeničnog opisa krivičnog djela iz izreke pobijane presude slijedi da su navedene činjenice i okolnosti iz kojih proizilazi da je optuženi, u svojstvu komandira naredio svojim suborcima da ubiju zarobljenog vojnika VRS, nakon čega jedan od njegovih saboraca, Đ.I. puca u navedenog ratnog zarobljenika i usmrćuje ga. Te činjenice i okolnosti jasno opisuju svijest optuženog da će neko od njegovih saboraca usmrtiti ratnog zarobljenika, što optuženi i hoće, imajući u vidu karakter izdate naredbe, iz čega slijedi da je opisan direktni umišljaj ne samo za izvršitelja naredbe, nego i za optuženog, koji izdaje naredbu. Nadalje, nije tačno da u činjeničnom opisu krivičnog djela nedostaje uzročna veza između radnje optuženog i postupanja Đ.I., odnosno da je ovaj postupao po naredbi optuženog pucajući u ratnog zarobljenika, jer kako je prethodno istaknuto, opisano je da je Đ.I. po izdatoj naredbi, pucao u ratnog zarobljenika i usmrtio ga. Stoga pobijanom presudom nije povrijeđen krivični zakon, kako neosnovano žalbom prigovara branitelj optuženog.

Osporavajući pravilnost pobijane presude u dijelu odluke o kazni, branitelj u žalbi smatra da je optuženom izrečena previsoka kazna, jer na strani optuženog nije bilo otežavajućih okolnosti, te da je sud morao imati u vidu težinu vojne operacije, kao i težinu borbe „prsa u prsa“ u kojoj je optuženi teško ranjen.

Ispitujući pravilnost izrečene kazne optuženom u vezi sa žalbenim navodima branitelja optuženog, trećestepeno vijeće ovog suda nalazi da je sud od olakšavajućih okolnosti koje se stiču na strani optuženog cijenio njegovu raniju neosuđivanost, da je u vrijeme učinjenja krivičnog djela imao 22 godine, da je porodičan, otac petero djece od kojih su dvoje malodobni, dok otežavajućih okolnosti nije našao. Navedene olakšavajuće okolnosti, u odsustvu otežavajućih, sud je ocijenio osobito olakšavajućim, koje ukazuju da se i sa ublaženom kaznom može postići svrha kažnjavanja, pa je primijenio institut ublažavanja kazne i primjenom odredbi članova 41. stav 1., 42. tačka 2) i 43. stav 1. tačka 1) preuzetog KZ SFRJ optuženom izrekao kaznu zatvora u trajanju od 4 (četiri) godine, smatrajući da će se sa takvom kaznom postići svrha kažnjavanja.

Žalbeni navodi branitelja da je sud propustio kao olakšavajuće okolnosti optuženom cijiniti težinu vojne operacije i težinu „borbe prsa u prsa“ u kojoj je optuženi teško ranjen, bez ikakve konkretizacije tih navoda, ovaj sud nije mogao ispitati, pa se tim žalbenim navodima paušalno osporava pravilnost izrečene kazne optuženom.

Kako u žalbi branitelja nije osnovano ukazano na postojanje drugih olakšavajućih okolnosti koje nisu cijanjene u pobijanoj presudi, onda i ovo trećestepeno vijeće nalazi da je sud svim olakšavajućim okolnostima na koje se pozvao pri odmjeravanju kazne optuženom dao

odgovarajući značaj i slijedom toga optuženom ublažio kaznu ispod zakonom propisanog minimuma za krivično djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. preuzetog KZ SFRJ, tako što ga je osudio na kaznu zatvora u trajanju od 4 (četiri) godine. I ovo vijeće nalazi da je navedena kazna zatvora pravilno odmjerena, jer takva kazna nije prestroga kako neosnovano smatra branitelj u žalbi, te je potrebna za ostvarenje svrhe kažnjavanja iz člana 41. stav 1. preuzetog KZ SFRJ.

Iz navedenih razloga, trećestepeno vijeće ovog suda je odlučilo kao u izreci presude i žalbu branitelja optuženog I.S. odbilo kao neosnovanu u smislu člana 328. ZKP FBiH.

Zapisničar
Šeta Mevlida, s.r.

Predsjednica vijeća
Dugonjić mr Božidarka, s.r.